

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Geçmiş hükümlerin hatalı uygulamaları nedeniyle uzun yıllar ihmal yüzünden geri kalmış ve D.İ.E.'nün 2000 yılı verilerine göre gayrisafi milli hasıladan fert başına düşen ortalama milli gelir miktarı 1.500 ABD doları ve altında kalan illerin, yatırım ve istihdam imkanlarının arttırılması ve ayrıca bu amaçla bir dizi tedbirin uygulamaya konulabilmesi için, hazırlamış olduğumuz yasa teklifi ekte sunulmuştur.

Gereğini müsaadelerinize arz ederim.

Mustafa Nuri AKBULUT

Erzurum Milletvekili

2.- Mücahit DALOĞLU

Erzurum Milletvekili

3.- Mustafa ILICALI

Erzurum Milletvekili

4.- Muzaffer GÜLYURT

Erzurum Milletvekili

5.- Ömer ÖZYILMAZ

Erzurum Milletvekili

6.- İnci ÖZDEMİR

İstanbul Milletvekili

7.- İbrahim ÖZDOĞAN

Erzurum Milletvekili

8.- Vahit KİLER

Bitlis Milletvekili

9.- Kenan ALTUN

Ardahan Milletvekili

10.- Zülfü DEMİRBAĞ

Elazığ Milletvekili

11.- Fehmi ÖZTUNÇ

Hakkari Milletvekili

12.- Şemsettin MURAT

Elazığ Milletvekili

GEREKÇE

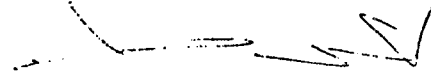
Ülkemizin,kalkınmışlık düzeyinin düşük olduğu,İleri ülkelere göre fert başına düşen yıllık milli gelirin çok alt seviyede olduğu bir gerçektir.

Ülkeler arası bu fark yanında,ülkemizde,iller arasında da kalkınmışlık yönündün aşırı farklılıklar bulunduğu,bazı illerin kalkınmışlık düzeyinin çok yüksek olması yanında,diğer bazı illerin kalkınmışlık bakımından çok geri kaldığı da bilinmektedir.

Top yekun kalkınmada,öncelikle geri kalmış illerin durumu dikkate alınmalıdır.

Geçmiş hükümetlerin hatalı uygulamaları nedeniyle,uzun yıllardan beri ihmal edilmiş olmaları nedeniyle geri kalan iller için,DİE nün 2000 yılı verilerine göre gayri safi milli hasıladan fert başına düşen ortalama milli gelir olarak 1.500 ABD doları ve daha aşağısında kalan illerde,yatırım ve istihdam imkanlarının artırılması amacıyla bir dizi tedbir düşünülmüştür.

Teklif edilen bu yasa ile,yatırımcı için bedelsiz arsa tahsisi,gelir ve kurumlar vergisinden muafiyet,her türlü vergi Resim ve harç muafiyeti ve diğer bir kısım yasal kolaylıklarla yatırım ve istihdamın artırılması amaçlanmıştır.

Mustafa Nuri Akbulut

Erzurum Milletvekili

GERİ KALMIŞ İLLERDE İSTİHDAM YARATILMASI VE YATIRIMLARIN TEŞVİK EDİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

Amaç

MADDE 1.- Bu kanunun amacı, ekonomik olarak geri kalmış illerde vergi ve diğer teşvikleri uygulamak ve yatırımlara bedelsiz kamu arsa ve arazisi temin etmek suretiyle yatırımları ve istihdam imkanlarını artırmaktır.

Kapsam

MADDE 2.- Bu kanunda belirtilen teşvikler, kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca 2000 yılı için tespit edilen, GSMH dan fert başına düşen yıllık milli gelir miktarı ortalama 1.500 Dolar veya daha az olan iller için uygulanır.

MADDE 3.- a) 21.1.1998 tarihinden itibaren, iş bu yasa kapsamına giren illerde yeni işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, bu illerdeki iş yerlerinde fiilen ve sürekli olarak 10 ve daha fazlası işçi çalıştırmaları şartıyla, münhasıran bu işyerlerinden elde ettikleri kazançları işe başlama tarihinden itibaren yatırım dönemi dahil iş bu yasanın yürürlüğü girmesinden itibaren 5 vergilendirme dönemi gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu kazançlar hakkında; 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 25 inci maddesinin ikinci fıkrası ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin 6 numaralı bendinin (b) alt bendi hükümleri uygulanmaz.

b) (a) fıkrasında belirtilen gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin anılan fıkradaki istisna süresinin sonundan başlamak ve 31.03.2013 tarihinde sona ermek üzere, bu illerdeki iş yerlerinde fiilen ve sürekli olarak on ve daha fazla işçi çalıştırmaları şartıyla, münhasıran bu işyerlerinden elde ettikleri kazançları üzerinden hesaplanan gelir ve kurumlar vergisinden aşağıda belirtilen oranlarda indirim yapılır.

İndirim oranı; 10 işçi çalıştıranlarda %40, 51 ve daha yukarı işçi çalıştıranlarda %60'dır. 11 ile 50 arasında (50 dahil) işçi çalıştıranlar için uygulanacak indirim oranı, %40 oranına her bir işçi için 0.5 puan eklemek suretiyle bulunur.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kapsama dahil illerde işyeri bulunan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, 31.10.1997 tarihinden önce vermiş oldukları en son 4 aylık sigorta prim bordrolarında bildirdikleri işçi sayısına ilave olarak yeni işe aldıkları ve bu iş yerlerinde fiilen çalıştırdıkları işçi sayısının 10 ve daha yukarı olması halinde, 1.1.1998-31.12.2013 tarihleri arasında bu işyerlerinden elde ettikleri kazançları üzerinden hesaplanan gelir ve kurumlar vergisine bu fıkra- da belirtilen indirim oranları uygulanır.

Bu fıkra kapsamına giren kazançlar üzerinden, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin 6 numaralı bendinin (b) alt bendine göre tevkif edilecek gelir vergisi için de yukarıda belirtilen oranlarda indirim yapılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.

Çalışanlardan Kesilen Vergilerin Ertelenmesi

MADDE 4.- 31.12.2008 tarihine kadar uygulanmak üzere, yasa kapsamında sayılan illerde, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen aybaşından itibaren yeni işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu illerdeki işyerlerinde çalıştırdıkları işçiler ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce işe başlamış olan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin 31.10.1997 tarihinden önce ilgili idareye vermiş oldukları en son 4 aylık sigorta prim bordrolarında bildirdikleri işçi sayısına ilave olarak yeni işe aldıkları ve bu işyerlerinde fiilen çalıştırdıkları işçilerin, ücretlerinden kesilen ve beyin edilerek tahakkuk ettirilen gelir ve damga vergileri, beyanname verme süresini izleyen ikinci yılın aynı döneminde ödenir.

İşlemlerde Vergi, Resim, Harç İstisnası

MADDE 5.- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten 31.12.2008 tarihine kadar uygulanmak üzere; yasa kapsamında sayılan illerde yapılacak teşvik belgeli yatırımlarla ilgili aşağıda belirtilen işlemler; veraset ve intikal vergisi, damga vergisi, banka ve sigorta muameleleri vergisi, emlak vergisi ve harçlar ile 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa göre alınan vergi, resim ve harçlardan müstesnadır.

1. Arazi ve arsa tedariki ile ilgili olarak ivazlı veya ivazsız devir, temlik, kamulaştırma, satış vaadi sözleşmesi, intifa ve iştirak hakkı, alım, satım, kira, geri alma, geri verme, ifraz, tevhid, tescil, cins değişikliği, rehin ve ipotek tesis ve terkin, islah ve değişiklik işlemleri ile bu işlemler dolayısıyla düzenlenen kağıtlar,

2. Kredi verilmesi ile ilgili işlemler, bu konuda düzenlenen kağıtlar ve kredi işlemleri nedeniyle her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben alınan paralar.

Yatırımların bu maddede belirtilen süre içinde tamamlanmaması halinde, daha önce alınmayan vergi, resim ve harçlar, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre gecikme faizi ile; öngörülen amaç dışında kullanılması halinde ayrıca kusur cezası ile birlikte tahsil edilir.

Bu madde kapsamına giren işlemler hakkında 24.2.1984 tarihli ve 2982 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaz.

Yatırım projesinin tamamının fiziki olarak hangi hallerde gerçekleşmiş sayılacağına ölçü ve esasları ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Devlet Bakanlığınca birlikte belirlenir.

Sigorta Primi İşveren Payları

MADDE 6.- 31.12.2008 tarihine kadar uygulanmak üzere; yasa kapsamında sayılan illerde, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen aybaşından itibaren yeni işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu illerdeki işyerlerinde çalıştırdıkları işçiler ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce işe başlamış olan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin 31.10.1997 tarihinden önce ilgili idareye vermiş oldukları en son 4 aylık sigorta prim bordrolarında bildirdikleri işçi sayısının ilave olarak yeni işe aldıkları ve bu işyerlerinde fiilen çalıştırdıkları işçiler için, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 72 ve 73 üncü maddeleri uyarınca prime esas kazançları üzerinden tahakkuk ettirilecek primlerin işveren hissesi Hazinece karşılanır.

Ödeme usul ve esasları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Devlet Bakanlığınca müştereken belirlenir.

MADDE 7.- Bu Kanunun 2 nci maddesinde belirtilen yasa kapsamındaki gelir ve kurumlar vergisine tabi işyerlerinde 1.1.1998 tarihinden itibaren ilk defa işe girenler hakkında 9.3.1988 tarihli ve 3417 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaz.

Bedelsiz Yatırım Yeri Tahsis

MADDE 8.- Bu yasa kapsamındaki illerde; organize sanayi bölgelerine öncelik verilmek üzere en az 10 kişilik istihdam öngörülen teşvik belgeli yatırımlar için gerçek ve tüzel kişilere, Hazineye ait arazi ve arsaların mülkiyeti bedelsiz olarak devredilebilir.

Devir konusu arazi ve arsaların, imar planı yoksa, bunların imar planları öncelikle yapılır.

Belirlenecek istihdam esaslarına, yatırımın faaliyete geçmesi tarihinden itibaren beş yıl süre ile uyulması zorunludur.

Devredilen arazi ve arsanın tapu kaydına, devir sırasında Hazinece bedelsiz olarak devrolunduğu, devir amaç ve koşullarına, devir alan gerçek ve tüzel kişilerin uymak zorunda olduğuna dair şerh konulur. Bu madde kapsamında belirlenmiş şartlara uyulmuş olması kaydıyla, talep üzerine, belirtilen süre sonunda, tapu kaydındaki şerh terkin edilir.

Yatırımcının, bu madde kapsamında belirlenen şartlara uymaması halinde, herhangi bir yargı kararı aranmaksızın taşınmaz mal, üzerinde muhdesat ile birlikte Hazine adına kaydolunur.

Bu maddenin uygulanması ile ilgili istihdam, yatırıma başlama ve tamamlama süresi, devredilen taşınmazın teminat olarak gösterilmesi, miktar ve devir koşulları ile diğer esas ve usuller, gerektiğinde ilgili kuruluşların da görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca hazırlanarak bir yönetmelikle belirlenir.

MADDE 9.- 31.12.1960 TARİHLİ VE 193 SAYILI Gelir Vergisi Kanununun geçici 35 inci maddesinin 2 numaralı fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

f) İlk defa işe başlayan mükellefler ile götürülük şartlarını haiz olanlardan kendi isteği ile götürü usulden gerçek usule geçen mükellefler için, işe veya gerçek usulde vergilendirilmeye başlanılan ve izleyen yılda hayat standardı esası uygulanmaz.

Diğer Teşvikler

MADDE 10.- Yasa kapsamındaki illerde ;

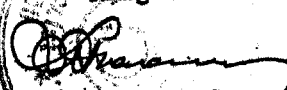
- a) Yasadan faydalanan işletmelerin faaliyetleri ile ilgili Elektrik ücretleri % 50 indirimli olarak tahsil edilir.
- b) 4325 sayılı yasa ile alınmayan ancak belirli sınırlarla tespit edilen vergi resim, harç istisnalarında özellikle teşvik belgeli bitmiş inşaatlara, binalara da geçmişe yönelik olmak şartıyla 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunun ile alınan harçlar ile değer vergi resim ve harçlar alınmaz .
- c) Yasa kapsamındaki iller dışında yatırım yapacak yatırımcı, aynı kapasite ve istihdam ölçeğinde bir yatırımı, yasa kapsamındaki illerde yapmaları durumunda, yasanın verdiği tüm indirim ve teşviklerden diğer yatırımı için de yararlandırılır.
- d) İlave istihdam yaratmaya yönelik demirbaşa kaydedilecek araç alımlarında KDV alınmaz.
- e) Yasa kapsamındaki illerde üretilen mal ve hizmetlerden KDV alınmaz.
- f) Yasa kapsamındaki illerde DDY navlun ve yolcu ücretleri % 50 indirimli olarak uygulanır.
- g) Yasa kapsamındaki illerde kullanılan pompaj sulama tesislerinde uygulanan indirimli gece elektrik tarifesine % 50 ilave indirim uygulanır.
- e) Yasa kapsamındaki illerde Devlete ait yarım kalmış yatırımlar ve atıl durumdaki tesisler, ihale yoluyla en fazla istihdam sağlamayı taahhüt eden yatırımcıya, 30 yıl süreyle ücretsiz tahsis edilir.
- f) Bankaların ulusal ölçekte toplamış oldukları mevduatın % 4 ü, ortalama finansman maliyetleri üzerinden, yasa kapsamındaki illerde yatırım ve işletme kredisi olarak kullandırılır. Kredi kullanımında istihdam edilen işçi sayısı ölçü alınır. Kredi kullandırılması işlemleri her türlü vergi resim ve harçtan muaftır.
- h) Yasa kapsamındaki illerde mevcut ve kurulacak özel okullara, devlet okullarındaki yıllık öğrenci birim maliyetinin % 50 si bu okullara kaynak olarak kullandırılır.

Yürürlük

MADDE 10.- Bu Kanun; yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Aslı gibidir

İbrahim ARAÇ
Kanunlar ve Kararlar Müdürü